

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

MUISTIO

LUONNOS

VALTIONEUVOSTON ASETUS VUODELTA 2023 MAKSETTAVASTA POHJOISESTA TUESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 5 JA 9 §:N MUUTTAMISESTA**Yleistä**

Maa- ja puutarhatalouden tukijärjestelmä muodostuu Euroopan unionin kokonaan rahoittamista suorista tuista, osarahoittamista luonnonhaittakorvauksesta ja maatalouden ympäristökorvauksesta sekä EU:n tukijärjestelmiä täydentävistä kansallisista tuista. Pohjoiseen tukeen oikeuttavilla C-tukialueilla Keski- ja Pohjois-Suomessa keskeisimmät kansallisen tuen tukimuodot ovat pohjoinen tuki sekä luonnonhaittakorvauksen kansallinen lisäosa. Lisäksi pohjoisen tuen alueella maksetaan eräitä muita kansallisia tukia, kuten mehiläistalouden tukea.

Suomen liittymissopimuksen 142 artiklan mukaisesti Euroopan komissio, jäljempänä *komissio*, on antanut Suomelle luvan myöntää pitkäaikaisia kansallisia tukia sen varmistamiseksi, että maataloutta ylläpidetään pohjoisilla alueilla. Pohjoista tukea myönnetään erityisesti perinteisen alkutuotannon ja jalostuksen ylläpitämiseksi, maataloustuotteiden tuotannon, kaupan ja jalostuksen rakenteiden parantamiseksi, kyseisten tuotteiden markkinoille saattamisen helpottamiseksi ja ympäristönsuojelun ja maaseudun säilyttämisen varmistamiseksi.

Pohjoisen tuen maksaminen perustuu komission liittymissopimuksen 142 artiklan perusteella antamiin pohjoisen tuen päätöksiin. Vuonna 2023 tukea maksetaan Euroopan komission pohjoista tukea koskevan päätöksen C(2021)8773 perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella 83/2023 on säädetty, että pohjoisena hehtaaritukena maksettavaa tärkkelysperunan tukea maksetaan enintään 100 euroa hehtaarilta ja maidon tuotantotukea voitiin myöntää hakijalta vuonna 2023 markkinointiin ostetusta ja hyväksytystä maidosta tai maidon suoramyynnistä enintään 173,2 miljoonaa euroa.

Tärkkelysperunan vaikean korjuukauden johdosta erityisesti pohjoisen tuen alueella olisi perusteltua korottaa lopullista pohjoisen hehtaarituen tärkkelysperunan tukitasoa tuottajajärjestöjen vuoden 2024 tukiratkaisun yhteydessä käytyjen keskustelujen mukaisesti.

Vuodelta 2023 maksettavasta pohjoisesta tuesta annetun asetuksen maidon tukitasot perustuivat syksyllä 2022 tehtyyn arvioon tukikelpoisista määristä. Lopullisten tuotantomäärien selvityä voidaan tehdä tarkennus maksettaviin tukitasoihin.

Muutosehdotukset

Vuodelta 2023 maksettavasta pohjoisesta tuesta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että pohjoisena hehtaaritukena maksettavaa tärkkelysperunan tukitasoa nostettaisiin xx:llä eurolla, jolloin lopullinen tukitaso olisi xxx euroa.

Lisäksi vuodelta 2023 maksettavasta pohjoisesta tuesta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että maidolle myönnettävän tuen kokonaismäärä vastaisi sille asettua enimmäismäärää. Tällöin tukitasot x.xx.-xx.xx.2023 olisivat seuraavat:

Tukialue	1.1.–31.12.2023 senttiä/litra
C1	x,x
C2	x,x
C2 pohjoinen ja tukialueiden C saaristoalueet	x,x
C3 alue P1	xx,x
C3 alue P2	xx,x
C3 alueet P3 ja P4	xx,x
C4 alue P4	xx,x
C4 alue P5	xx,x

Asetusluonnoksesta on pyydetty lausuntoa valtiovarainministeriöltä, Ruokavirastolta, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten Maaseutu- ja energia -yksiköiltä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:ltä, Pro Agria Keskusten Liitto ry:ltä ja Svenska lantbrukssällskapetens förbund rf:ltä. Saaduista lausunnoista..

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan xx päivänä xxxxkuuta 2024.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei ole taloudellisia vaikutuksia verrattuna valtioneuvoston asetuksella 83/2023 päätettyyn määrärahan käyttöön. Valtion talousarvion momentilla 30.20.40 (maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki) on vuonna 2023 osoitettu varat yhteensä 350,00 miljoonan euron suuruiseen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen. Muut momenteilta 30.20.40 rahoitettavat kohteet huomioon ottaen määrärahan arvioidaan riittävän ehdotettuun tarkoitukseen.